

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/266

KARAR NO : 1981/843

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/b maddesi uyarınca sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla umumi ve müşterek gaye içerisinde irtibatlı bulunan suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : M. Galip Demircan

O L A Y : 1- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı İstanbul'da yayınlanan (Halkın Kurtuluşu) isimli gazetenin 31 Ekim 1977 günlü, 80 sayılı nüshasında yayın yoluyla hükümetin, adliyenin manevi şahsiyetini, cumhuriyet ve devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerini tahkir ve tezyif etmek, komünizm propagandası yapmak, kanunun cürüm saydığı fiilleri övmek ve suç işlemeye tahrik suçları işlediği iddiasıyla 5680 sayılı Basın Kanununun 16/1. Türk Ceza Yasası'nın, 159., 80., 173/son., 159., 80., 173/son., 159., 80., 173/son., 142/1-6., 80., 173/son., 142/4-6., 80., 173/son., 312., 311. maddelerine göre, İstanbul C. Savcılığı'nca 6.2.1978 tarihli 1978/85 sayılı iddianame ile kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 24.10.1979 günlü, esas 1978/85, karar 1979/401 sayı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2- Aynı gazetenin 17 Ekim 1977 günlü, 78 sayılı nüshasında yayın yoluyla komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla 5680 sayılı Kanununun 16/1. Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son. maddelerine göre kamu davası açılmıştır.

Aynı gazetesinin aynı gün ve sayılı nüshasında yayın yoluyla komünizm propagandası yapmak, hükümetin manevi şahsiyetini ile devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerine tahkir ve halkı kanunlara karşı gelmeye tahrik etmek suçlarının işlediği iddiasıyla 5680 sayılı Kanununun 16/1., Türk Ceza Yasası'nın 159., 80., 173/son., 159., 173/son., 80., 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., 80., 173/son., 155., 311., 312. maddelerine göre İstanbul C. Savcılığı'nca 13.1.1978 günlü, 1978/39 sayılı iddianame ile kamu davası açılmıştır.

İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 12.11.1979 günlü, esas 1978/38, karar 1979/326 sayı ile; sanığa atılı suçların sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, her iki mahkemeden gelen dava dosyalarının 16.1.1980 günü birleştirilmesine karar verdikten sonra 5.11.1980 günlü, esas 1980/62 sayı ile; olayın sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiş ise de, sıkıyöne-

tim Kanununun 13. maddesindeki unsurların bulunmadığı ve görülmekte olan davalarla özel ve genel bağlantısının olmadığı ve davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, Halûk Yardım, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 7.12.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde oluş biçimi açıklanan sanığa atılı suçların bir bölümünün niteliği ve işleniş biçimi açısından Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır. Bu suçların 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen süre dışında işlenmesine karşın İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yazılarında (Halkın Kurtuluşu) gazetesinin Türkiye Devrimci Komünist Partisi'nin yurt içi yayın organı olduğunun bildirilmesi ve bu örgütün davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulduğu bilindiğinden aynı genel ve ortak amaç içerisinde somut ve örgütsel bağ içinde bağlantılı olan bu davanın da 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

.../...

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine, 7.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

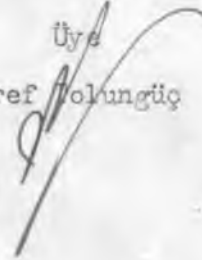
Üye

Hâlık Yardımcı

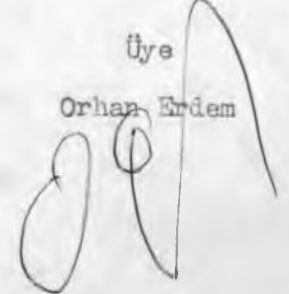
Üye

Şeref Toklungüç

Üye

Orhan Erdem

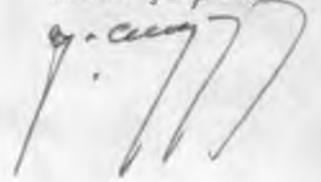
Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

i/ç

